

07:13

Інвестиційне шахрайство в Україні - вісім прийомів, якими маніпулюють жертвами

НБУ пояснює, як аферисти через соціальну інженерію схиляють людей вкладати гроші у фіктивні проєкти та які сигнали мають насторожити



Ольга Палій

РЕДАКТОР

👍 50

🔗

🔗



Інвестиційне шахрайство

Фейкові "успішні інвестори", обіцянки миттєвого прибутку та наполегливі дзвінки від "фінансових консультантів" - усе це класичні складові шахрайської схеми. Раніше ми розповідали, [як розпізнати фінансову піраміду](#) за ознаками, які визначила Нацкомісія з цінних паперів. Більшість інвестиційних шахрайств починаються не з переказу грошей, а з психологічного впливу. Зловмисники застосовують методи соціальної інженерії - маніпулятивні прийоми, які змушують людину добровільно віддати кошти або розкрити конфіденційні дані.

 Фото: Міністерство юстиції

Фото: Міністерство юстиції

Детальний перелік таких прийомів оприлюднили на [офіційному сайті кампанії #ШахрайГудбай](#) у межах Всеукраїнської інформаційної кампанії з платіжної безпеки. Національний банк України разом із Департаментом кіберполіції Національної поліції України та державною службою спеціального зв'язку та захисту інформації з 13 травня 2026 року розпочав чергову хвилю цієї кампанії. У 2025 році кількість незаконних операцій із платіжними картками зменшилася на 5%, однак загальна сума збитків від шахрайства зросла на 24% і сягнула 1,4 млрд грн.

Щоб схилити людину вкласти гроші у сумнівні проєкти, шахраї вдаються до таких маніпуляцій:

- демонструють фейкові "історії успіху" інвесторів;
- використовують підроблені або куплені відгуки;
- створюють відчуття терміновості - "інвестувати потрібно саме сьогодні";
- поступово переконують вкладати дедалі більші суми;
- знецінюють сумніви та запевняють, що ризиків немає;
- телефонують багато разів і чинять психологічний тиск;
- апелюють до страху втратити "унікальну можливість";
- використовують авторитет відомих людей або держустанов без їхнього дозволу.

Як заявив заступник голови Національного банку України Олексій Шабан:

"Шахраї дедалі частіше впливають не на системи, а на поведінку людей, адже соціальна інженерія залишається найпоширенішим методом шахрайства. За минулий рік 90% від загальної суми всіх збитків від шахрайства було спричинено саме такими схемами. Саме тому ми продовжуємо просвітницьку роботу серед населення та розпочинаємо нову хвилю інформаційної кампанії #ШахрайГудбай, щоб підвищити обізнаність громадян і допомогти їм уберегти свої кошти від шахраїв."

Як захиститися від інвестиційних пасток

Ключовою проблемою на платіжному ринку залишається соціальна інженерія. Зловмисники не зламують банківську систему напряду, а психологічно тиснуть на людину або вводять її в оману. У результаті клієнт самостійно повідомляє шахраям реквізити картки, логіни та паролі від онлайн-банкінгу або коди підтвердження.

Якщо вас підштовхують ухвалити фінансове рішення негайно, не дають часу перевірити інформацію або просять зберігати розмову в таємниці - це серйозний сигнал тривоги. Організатори кампанії розповідають, як розпізнавати шахрайство під виглядом державних сервісів. Вони також пояснюють, як перевіряти сайти та чат-боти перед введенням платіжних даних.

Протягом року учасники кампанії #ШахрайГудбай інформуватимуть українців за кількома напрямками: як розпізнати шахрайство під виглядом держпослуг, як уникнути інвестиційних пасток, як безпечно купувати онлайн. Також йтиметься про захист фінансового номера телефону та про ризики під час пошуку роботи. До ініціативи долучилися близько 80 партнерів.

Збитки від аферистів і масштаб проблеми

Фінансове шахрайство в Україні стає технологічнішим і приносить більше збитків. Попри те що кількість шахрайських операцій з платіжними картками у 2025 році зменшилася, загальна сума втрат зросла майже на чверть. У ході масштабного опитування 112,9 тис. громадян з'ясувалося, що 11% українців потрапили у пастку шахраїв. При цьому зловмисники полювали передусім на молодь, а також на літніх людей віком від 65 років.

Що ще варто знати про злочинні схеми в Україні

83% всіх незаконних операцій відбувалися через інтернет, а 90% загальної суми збитків спричинила соціальна інженерія. Штучний інтелект перетворив старі схеми на значно небезпечніші - злочинці атакують персоналізовано, швидко і практично без слідів. Про всі актуальні методи зловмисників та способи захисту від них докладно розповідає матеріал про [соціальну інженерію та діпфейки у шахрайстві](#).

Завдяки штучному інтелекту шахраї створюють надпереконливі фейкові голоси, електронні листи та навіть чат-боти. Діпфейк може звучати як голос близької людини і просити "терміново переказати гроші" - такі голоси поки що дуже важко відрізнити від справжніх. Детальніше про те, як [шахраї крадуть гроші за допомогою ШІ](#) та які методи захисту реально працюють, читайте в окремому матеріалі.

СЛІДКУЙТЕ ЗА НАМИ У TELEGRAM

Оперативні новини та разбори: Україна, світ, війна

ПІДПИСАТИСЯ

ЗАРАЗ ЧИТАЮТЬ НА ІНФОРМАТОРІ

📰Інвестиційне шахрайство в Україні - вісім прийомів, якими маніпулюють жертвами

📰Відстрочка і бронювання від мобілізації - у чому різниця і як їх оформити

07:13

Інвестиційне шахрайство в Україні - вісім прийомів, якими маніпулюють жертвами

06:53

Відстрочка і бронювання від мобілізації - у чому різниця і як їх оформити

23:39 вчора

АЗС не працюватимуть цієї ночі у Києві та 8 регіонах через загрозу масованого удару РФ

23:09 вчора

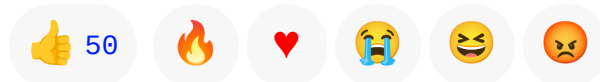
Свобода, драйв і несподівані ідеї – гороскоп на сьогодні, 2 липня

21:50 вчора

Невідомий росіянин поставив на Polymarket шалені гроші на відставку Путіна до кінця року

21:13 вчора

Зеленський у Дубліні - Путін має зіткнутися з умовами, які зроблять продовження війни неможливим



ШАХРАЙСТВО | ІНВЕСТИЦІЇ | МІНЮСТ | КІБЕРПОЛІЦІЯ | НБУ

Світ

Геополітика

Країни світу

Українці за кордоном

Україна

Війна

Події

Політика

Кримінал

Київ

Столиця

Влада

Бюджет

Культура

Дива

Прес-релізи

Регіони

Дніпро

Кривий Ріг

Нікополь

Буча - Ірпінь

Переяслав

Івано-Франківськ

Коломия

Калуш

Гроші

Підвищення податків

Економічне бронювання

Шоу-біз

Приватне життя

Життя

Життя

Наука

Здоров'я

Гороскопи



Про нас

Наші автори

Реклама

Інформатор проекти

Столиця

Ваші фінанси

Авто

Geek